

Från Volvos grundfordon (skuggat) har vi byggt på: hjälpram, slungmotor med kraftöverföring och slungaggregat samt extra hytt.

Saab-Scania-varianten visade sin förmåga att kasta 35 ton snö per minut.

Östersundsverkstaden fick beröm

Presentationen av flygvapnets nya generation snöslungor i Östersund den 15 januari blev en framgång för vår östersundsverkstad. Ett 20-tal gäster, representerande FMV, flygvapnet, svenska luftfartsverket samt underleverantörerna Saab-Scania AB, Volvo AB, Svedala-Arbrå AB och Åsbrink Eiker AB, var mycket belåtna med såväl produkterna som presentationen.

I ett accelererande tempo har en grupp CVÖ-are sedan i höstas arbetat med konstruktion och påbyggnad på två försöksfordon.

Volvo och Saab-Scania har levererat var sin variant av ett fyrhjulsdrevet chassi, ursprungligen konstruerat för flygplansbogsring respektive arméfordon, men modifierats för upp-

giften att driva fram den standardsnöslunga, som sprutar max 35 ton snö per minut bortåt 30 meter åt sidan.

Arbetsgrupp

Karl-Erik Strindlund, Åke Berggren och Hans Lögdberg ingår i en arbetsgrupp ledd av förste byråingenjör Rune Benkelius FMV-F:UBM. Man har genomfört påbyggnaden utan konventionellt ritningsunderlag, tack vare de resurser som byggts upp vid CVÖ genom de erfarna teknikerna och montörerna där. Parterna har diskuterat sig fram till systemlösningar och komponentval. Genom detta sätt att driva projektet har man gjort såväl tekniska som ekonomiska vinster.

Pressnyhet

Pressinformation sändes till vissa dags- och veckotidningar och facktidsskrifter. Några av de förra gjorde "lokalbetonade" artiklar där den närliggande industrins betydelse överbetonades. "Roligast" var nog den arbetsgrupp som i sin rubrik lyckades få in "FFV i Arboga" som tillverkare av snöslungorna. (Jag undrar vad man tänkte och sa ute vid Lugnvik då?)

Men vad innebär Underhållssektorns insats? Teckningarna här ger den bästa överblick av vad vår östersundsverkstad åstadkom.

Volvo eller Scania

Nu är slungorna under full utprovning på Kalixfors flygfält vid Kiruna. Två vintersäsonger går åt för att utvärdera vilken variant som skall stå modell för prototyp- och serietillverkning.

— Sköter vi oss som vi börjat så har vi väl en god chans att få fler uppdrag på detta område, säger Henry Emanuelsson.

Vi är med i utvecklingen

Att Underhållssektorn har FMV-F Underhållsavdelningens förtroende visade dess chef, tekniske direktören Jan-Olov Arman, när han i sitt tacktal inbjöd FFV-U (fast han kallade oss både CVAÖ och CVA också) till närmare samarbete för utveckling av ny snöröjningsmateriel.

Efter premiärvisningen bjöds de närmast engagerade CVÖ-arna på kaffe och information (=beröm) av FMV's Rune Benkelius, stående i mitten. Från vänster: Ingemar Nasman, Ivar Södermark, Karl-Erik Strindlund, Ingvar Arntzén, Vidar Olsen, Ulf Olofsson, Kenneth Johansson, Tore Strindlund, Einar Zetterstrom, Åke Berggren, Kjell Andersson, Torsten Salomonsson, Gösta Nätjalk, Gunder Persson och Ruben Mårtensson.

Ingvar Johansson

i FFV styrelse

På förslag av SF förbundsstyrelse har industridepartementet utsett Ingvar Johansson CVA till personalrepresentant i FFV styrelse efter Evert Eriksson GF, vilken gått i pension.

För CVA-arna och fackliga representanter inom Underhållssektorn är Ingvar välkänd som mångårig facklig ledare för R-tjänstemännen på CVA.

Han kom till CVA för nära 30 år sedan, då som svarvare. Numera är han dock inte verksam på det jobbet, de fackliga

uppgifterna tar all hans tid i anspråk.

U-nytt frågar Ingvar: – Hur ser du på din nya uppgift i koncernens styrelse?

– Det skall bli intressant, men det är bara frågan om jag klarar detta. Det blir nog marigt att läsa in allt som jag behöver veta om koncernen för att kunna fungera som styrelseledamot.

U-nytt: – Vi inom Underhållssektorn är naturligtvis glada för att ha fått en av de våra i denna styrelse och tar för givet att du bevakar våra intressen, men hur tänker du få grepp på alla övriga personalintressen i FFV?

– Jag kommer att ta kontakt med alla personalorganisationer inom FFV och föreställer mig att jag också kan bekanta mig med verkstadsledningarna på de olika enheterna.

U-nytt: – Men detta ambitiösa program kommer väl att ta mycket av din redan nu strängt upptagna tid i anspråk? Hur skall du hinna med detta?

– Jag får se hur det utvecklas. Men jag tror att jag måste avveckla en del uppdrag, men tills vidare inte de fackliga inom SF, varken på förbunds- eller lokalplanet.

Vi önskar Ingvar Johansson lycka till!

Även FCTF

Ny i FFV-styrelsen från årsskiftet är också en FCTF-representant, Nils Danielsson från CTV i Motala. Det är första gången L-tjänstemännen får vara med i detta sammanhang.

Personalrepresentanter i internstyret

Fast U-nytt aldrig informerat om saken är det kanske bekant att även Underhållssektorn har ett särskilt internstyre, som är en motsvarighet i flera avseenden till en bolagsstyrelse. Det har nu fått två fackliga ledamöter, Sven-Åke Överström, CVM Verkstadsklubb och Erik Werner, FCTF If 107 i Arboga. Detta får väl ses som ett led i demokratiseringsprocessen inom FFV.

Internstyret leds av generaldirektör Eric Malmberg och har följande ledamöter ur FFV Sigfrid Akselson, Lennart Jansson, Anders Lindqvist, Elmer Axelson, dessutom Benkt Dahlberg, Telub. □

Motoravtalet

Den goda nyheten om att Underhållssektorn tecknat sitt hittills största civila underhållsavtal bekantgjordes genom våra löpsedlar den 10 januari, samma dag som lokaltidningarna i Arboga-trakten publicerade nyheten.

Sektorn har åtagit sig att underhålla de turbojetmotorer (Rolls Royce Avon) som Statens Vattenfallsverk har i sina s k spetskraftverk, i första hand till 1980. Detta ger arbete åt ett 10-tal man och innebär en omsättning på ca 35 Mkr under den första 10-årsperiod.

Marknadsföringen inom ett av våra s k satsningsområden har lyckats, denna gång för Motors del. Vi kan bara hoppas på att andra pågående ansträngningar också skall resultera i den breddning av våra marknader, som U-nytt tidigare rapporterat om.

Bilden på utväxlingen av avtalet mellan direktör Egon Malmqvist från Vattenfallsverket och Elmer Axelson tar vi med även om den är välbekant i Arboga. Det är Marknads Hans Åkerhielm som assisterar. □

Personal i Malmslätt flyttar utanför grindarna

För många inom Underhållssektorn framstår vissa lokalproblem i verkstäder och kontor som mycket besvärande. Vi dras ju med en mängd provisorier, speciellt på kontorssidan.

För att kunna åstadkomma en provisorisk lösning av bristerna på kontorssidan i Malmslätt kommer följande åtgärder att vidtas.

Teknisk sektion plast- och säkerhetsmateriel (1530), vars fjorton medarbetare hittills flyttat fram och tillbaka i olika lokaler i tre byggnader, kommer inom kort att få en provisorisk lokal till i byggnad 24, på gamla propellerverkstadens läktare. Där kommer man att vara samlade för första gången sedan sektionen bildades.

1530 till baracken

Anledningen är närmast den att de sektioner som hittills haft sju av de fjorton medarbetarna från 1530 inhysta i sina kontor nu måste "sparka ut" dessa kolleger för att bereda plats åt sina egna medarbetare. Men detta provisorium är bara temporärt.

I sommar blir Ingvar Perssons bostadslögenhet utanför området ledig. Den skall ändras till kontor och personalsektionen flytta dit. I Personals barack skall sektion 1530 flytta in.

Personalen på 1530 ser med glädje att deras produktions-, kommunikations- och miljöproblem på så sätt går mot en rimlig lösning. De orationella arbetsförhållandena har nu antligen blivit eliminerade – för dem.

Direkt produktiva

Som en liten erinran till dem som på verkstadsgolvet stundom muttrar om "för många tjänstemän" kan erinras om att sektorn har över 700 medarbetare sysselsatta med s k tekniskt konsultarbete, vilket är direkt produktivt. Den produktionen omfattar ungefär en fjärdedel av vår omsättning. Verksamheten inom sektion 1530 är ett exempel på sådan produktion. □

Direktkontakt USA

Som U-nytt tidigare orienterat om tar vi inom Underhållssektorn alltmer datorer i vår tjänst, t ex genom egna datorterminaler. Det senaste på vårt område är den terminal som nyligen installerats vid Östersundsverkstaden.

Baserat på den kunskap som tekniska sidan där redan förvärvat (genom att använda terminalen på tekniska gymnasiet) har man nu bättre resurser på hemmaplan. Det är en teletype-terminal, med vars hjälp man kan nå en mycket stor amerikansk datoranläggning, som består av ett 100-tal datorer. Terminalen är ansluten till Honeywell Bull i Stockholm.

Från Lugnvik kopplar man sitt matematiska problem på tele-nätet till Stockholm, därifrån via London och en satellit till nånstans i USA och sista sträckan går på kabel till datorgiganten i Cleveland, Ohio. På en halv sekund går en signal fram.

Det kostar bara 150 - 200 kronor per timma att använda systemet och få de tekniska beräkningarna på vår materiel snabbt behandlade i en av världens större datorer. I mitten av januari var systemet klart och en kurs hölls av ett par experter från leverantörerna.

Tidsvinst

Som ett exempel på hur denna nya resurs används kan följande vara av intresse.

Vid driftsättning av teletestplatser på förband utför CVÖ-personal i verifierande syfte mätningar på luftflöden, som används för kylning av flygplanens elektronik.

Dessa mätningar skall sedan bearbetas för att få fram luftmängder med hänsyn tagen till mottryck, barometerstånd och temperaturer. Vid varje provtillfälle utförs ca 20 mätningar med fyra observationer per mätning. Beräkningar av, sammanställning och utskrift av detta tar ca 12 timmar vid manuell bearbetning. Idag görs arbetet på ca 30 minuter med datorterminalens hjälp och då får vi fram en redigerad utskrift ur terminalen, klar att användas som rapport.

Nya planer

Planeringsdetaljen i Lugnvik provar f n program för produktionsplanering och prognostisering för offertberäkningar och liknande.

En annan användning av terminalsystemet är tekniska program som f n provas för beräkning av strypflänsar, munstycken och venturirör samt konstruktionsdata för dessa. Även här förutses rationaliseringsvinster och andra användningsområden är planlagda. □

Apparatnytt:

Jobb på kanonvagn...

Vi har tidigare i U-nytt berättat om den reparationstekniska genomgången på Haubits 77 som vid medverkat i.

En liknande verksamhet skall snart påbörjas på infanterikanonvagn (IKV 91) vid AB Högglund & Söner i Örnsköldsvik, då personal från apparatsektionen också medverkar med våra underhållserfarenheter och synpunkter.

Båda dessa verksamheter har utsikt att leda till att vi offererar det framtida underhållet på hydraulsystemen i dessa artillerienheter.

...och bandvagnar

Just nu pågår inom apparatsektionen en reparationsteknisk genomgång av komponenter till bärgningsbandvagn (Bgbv 82) och broläggingsbandvagn (Brobv 941).

Dessa arméfordon, som också tillverkas av Högglunds, har hydraulkomponenter liknande dem vi har erfarenheter av. Ut-

Tom Megyesi är Honeywell Bulls projektledare inom FFV-koncernen. Här undervisar han Ingemar Lexén hur han skall få sitt datorspråk (BASIC) att uppfattas av jättedatorn i USA. Övriga elever är fr v Torsten Söderberg, Peter Werdel, Bo Öhrberg, Lars Nordell, Ingemar Björnudd och Emanuel Sandberg.

sikterna för oss att i framtiden åta oss visst underhåll på sådana komponenter är goda.

Även spaningsradar

För den nya spaningsradarn PS-70/R har också en reparationsteknisk genomgång gjorts, hos LM Ericsson i Mölndal, där vi deltagit i det avsnitt som rör hydrauliken.

Även här kan det tänkas att vi kan vara med och offerera underhåll.

Marinbeställning

För FMV-M räkning har vi fått i uppdrag att utvärdera en hydrostatisk transmission, som ett nytt alternativ i kraftöverföringen från maskin till propellrar i en projekterad ny minsvepare, M 70.

Detta innebär att apparatsektionen med mycket kort varsel har byggt en temporär provanläggning och påbörjat prov, bl a för att analysera bullernivån.

Provanläggningens pumpaggregat är kopplad till en befintlig drivmotor avsedd för provning av andra apparater.

Ivar Gustavsson, Sven Nathell och Jan Rossmark jobbar hårt för att få den hydrostatiska transmissionens provanläggning i drift.

Terminaler för planering

I samarbete med CTV och HK pågår för närvarande framtagning av ett produktionsplaneringssystem med hjälp av bildskärmsterminaler vid Tillverkningsavdelningen.

Systemet är i första hand avsett att vara ett hjälpmedel vid detaljplanering.

Bearbetningen kommer att ske "on-line", d v s alla "uppdateringar" sker direkt från terminalen. De funktioner som systemet kan hantera i ett första skede är:

- Nyinläggning
- Omplaneringar på olika nivåer - enskilda operationer, Op-listor efter hela arbetsordernummer

- Ändringar
- Frågor

De frågor som systemet skall kunna besvara är:

- Vilka operationer finns kvar att utföra på denna operationslista?
- Vilka operationer ligger i kö framför en viss produktionsgrupp?
- Vilka operationer är planerade att utföras av en viss operatör?
- Vilken är samtliga inplanerade underlistors status på en viss beställning?

Terminalerna kommer att kopplas till FFV centrala dator i Eskilstuna.

Till att börja med kommer systemet att införas inom Tillverkningsavdelningen, där detaljplaneringen kommer att få två bildskärmar och huvudplaneringen en.

Provkörning med en bildskärm kommer att starta i maj och systemet beräknas vara i full drift i oktober.

Finn-Olov E

SACO-SR i Underhållssektorn

Alla anställda vid FFV som är medlemmar i fackförbund anslutna till SACO-SR är därmed även automatiskt medlemmar i SACO-SR-klubben vid FFV.

Vid Underhållssektorn har medlemmarnas intressen hittills skötts av kontaktmannen i Malmslätt, Christer Nilsson, och styrelsemedlemmen i klubbstyrelsen, Nils Åkerblom, Arboga.

Då antalet medlemmar ökat kraftigt inom Underhållssektorn, beslöts vid ett allmänt möte den 18 november i fjol att bilda en lokalavdelning vid Underhållssektorn. Samtidigt utsågs en interimsstyrelse enligt följande:

Nils Åkerblom	Ordf	Arboga
John Kardell	Sekr	Arboga
Lars-Göran Oskarsson		Arboga
Christer Nilsson		Malmslätt

Interimsstyrelsen förbereder nu ett första årsmöte och har bl a kallat följande valberedning: P-O Larsson, 4343, Rolf Forsell, 4330 och Ralph Persson, 5138.

Interimsstyrelsen

Blodnyhet för CVA-are

Blodcentralen vid Akademiska sjukhuset i Uppsala önskar värva nya blodgivare. Antalet blodgivare vid CVA och F:UR har minskat.

Tisdagen den 18 februari kl 10 - 12 och 13 - 16 samt den 19 kl 08 - 12 kommer blodgivarbussen att ta emot vid CVA brandstation. Välkomna!

DIDAS NY

Den traditionella rapporteringen på "Teknisk rapport och Reparationsrapport" till flygvapnets driftdatasystem, DIDAS, genomgår för närvarande stora förändringar.

Inom Underhållssektorn håller vi på att föra in modern terminalutrustning, med direkt kontakt till Materielverkets nya dator, vilket innebär betydligt ökad snabbhet beträffande fråge/svarsrutin och för att hålla registren aktuella.

Inom sektorn har för pågående provperiod av detta rapporteringssystem ca 150 medarbetare utbildats.

Dessutom har företagsledning och sektionschefer deltagit i en kortare information, som gavs av civiling Gösta Egelnoff FMV-F:UTD.

Under våren och hösten 1975 kommer ca 400 personer att få en allmän DIDAS-information och av dem kommer ca 300 att ges en mer omfattande utbildning.

Det mycket omfattande kravet på teknisk rapportering för flyg- och så småningom även markmateriel får genom denna satsning en bra förutsättning för att kunna uppfyllas.

E b S

JAG RAPPORTERAR VARJE
FELAKTIG BULT MED NIT
OCH REDLIGHET

Vår man på kontinenten

Jürg Merz

Nu har Underhållssektorn fått en egen förbindelseman på europeiska fastlandet. Civilingenjör Jürg Merz, som har en ingenjörfirma i Geneve, har nyligen engagerats som FFV Underhållssektorns konsult på kontinenten.

Hans uppgifter för sektorn är att kontakta potentiella kunder, introducera tjänster vi kan utföra inom underhållsområdet och överhuvud taget bevaka Underhållssektorns intressen.

Bekantskapen med Jürg Merz fick vi för flera år sedan genom Materiallaboratoriets affärer på materialområdet. Genom att han också är aktiv helikopterförare med vidsträckt förbindelser inom den internationella flygbranschen har vi i honom en värdefull kontaktperson, som dessutom klarar de flesta språkbarriärer: en bildad schweizare behärskar fyra europeiska språk.

Jürg Merz har lovat hålla U-nytt orienterad om det hinder nät av speciellt intresse för våra läsare.

Nyvice ordförande

CVM Verkstadsklubb hade årsmöte den 30 januari. Nyvald i styrelsen och tillika vice ordförande blev John Nilsson 7632. Han efterträdde Stig Gustafsson, som lämnade styrelsen.

I övrigt blev det omval, med Sven-Åke Överström som ordförande.

Vid konstituerande sammanträde fördelades uppdragen i övrigt enligt följande:

Sekreterare Torgny Löfgren 7432, kassör Göte Nordberg 2457, vice sekreterare Gösta Karlsson 2238. Suppleanter är Hans Johansson 7431, Roger Lindgren 2337 och Rolf Halvarsson 2287. Hans Skoogh 7440 blev omvald som klubbens studieorganisatör.

Styrelsen

SF avd 2112 kallar till årsmöte fredagen den 7 mars kl 1900 på Linköpings Högskola. Efter mötet blir det servering och dans.

Sven-Åke

SF avd 2152 har årsfest lördagen den 8 mars på Gyllene Balken. Det blir sedvanlig supé och dans.

Vid avdelningsmötet i januari behandlades speciellt en skrivelse från Svenska Kommittén för Vietnam. Det uttalande som de fyra svenska partiledarna i s, c, fp och vpk hade undertecknat antogs enhälligt av avdelningen, som också beslutade att göra en insamling till Vietnamkrigets offer.

Frågan om kollektivanslutning till SAP diskuterades. Det påpekades att SF-medlemmar inte är kollektivanslutna, men intresserade hänvisades till Statsanställdas Socialdemokratiska Förening i Arboga.

När detta läses har vi haft årsmötet, men referatet därifrån hinner inte in i detta nummer av U-nytt. Vi återkommer.

Börje Sturk, sekreterare

Solskenshistoria i snöstorm

Inför premiärvisningen av de nya snöslungorna på CVÖ skulle det tas pressbilder på slungorna framför CVÖ-kontoret måndagen den 13 januari - i snöstorm.

Ovetande härom satt Britta Karlsson och retade sig över det stora snödjupet framför kontoret, ringde upp Lennart Jendefeldt och bad honom skotta upp en gång i snön, så att hon lättare kunde komma fram till bishållplatsen. Lennart lovade. Strax därpå kom båda snöslungorna körande och kastade tonvis med snö över E 75-an. Britta blev mycket imponerad, ringde genast och tackade Lennart för hans något överdrivna nit.

Vad gör inte en karl för en charmfull kvinna?